

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/272/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1104134101
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gažovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1104134101.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Gažovičovej a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v právnej veci navrhovateľov: T. Q. A., K. Q. XXX/XX, V. A., T. I. Z., K. P.U. I. XXXX/XX, V. A., T. Y. A., K. Z. K. XX, T. K. A., K. K. XX, V. A., Z. M. A., K. Č. XXX/XX, Z.C. C., Z. J. Š., K. Č. R. XXX, J. C., Z. B. A., K. Č. XXX, J. C., Z. M. Š., K. M. W. XXX/X, Z. M., T. E. Š.G., K. M. W. XXX/X, Z. M., X. W. Z., K. Č. XX, Š. na U., navrhovatelia Z. T., T. - Z., Z., Q. T. P. J. Q. C. I. L., A..P..U., A. A. A. X, K., proti odporcom: 1. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, 2. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra SR, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, 3. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom financií SR, so sídlom Štefanovičová 5, Bratislava, 4. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom hospodárstva SR, so sídlom Mierová 19, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie navrhovateľov v I., IV. - VI., XIII. a IX. rade proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 9C 317/2004-224 zo dňa 18. októbra 2011, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Odporcom v 1., 2., 3.,4. rade náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom č.k. 9C 317/2004-224 zo dňa 18. októbra 2012 zamietol súd prvého stupňa návrh navrhovateľov; ktorým sa domáhali uložiť odporcom povinnosť zaplatiť im spoločne a nerozdielne náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu podľa zákona č. 58/1969 Zb.; a odporcom v 1. až 4. rade náhradu trov konania nepriznal. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 18 zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a skúmal, či boli súčasne splnené tri predpoklady pre priznanie takéhoto nároku, t. j. existencia škody ako nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, nesprávny úradný postup orgánu štátu a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom a dospel k záveru, že navrhovatelia nepreukázali naplnenie žiadnej z podmienok zodpovednosti štátu podľa uvedenej právnej úpravy. Konštatoval, že vznik škody je jedným zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu podľa hmotného práva, a dôkazné bremeno preukázania vzniku škody ležalo na navrhovateľoch, ktorí túto zákonnú podmienku mali preukázať najneskôr v dobe, keď o uplatnenom nároku rozhodoval. Uviedol, že navrhovatelia si uplatnili svoje pohľadávky voči B.M.G. INVEST s.r.o. a D.V.P. - Družstvo Vzájomnej Pomoci v konkurznom konaní, ktoré nie sú doposiaľ ukončené a preto dospel k záveru, že až po vyčerpaní všetkých zákonných možností na uspokojenie nárokov navrhovateľov bude možné konštatovať či škoda vznikla, a v akej výške. Zároveň konštatoval, že navrhovatelia nepreukázali počas konania, že im vznikla škoda vo výške, ktorú si návrhom uplatnili, a teda ich návrh je podaný predčasne. Dôvodil tiež, že vykonaným dokazovaním nezistil, že by nebankové subjekty prevádzkovali činnosť, ktorú je podľa ustanovení zák. č. 385/1999

Z.z. o kolektívnom investovaní, oprávnená vykonávať len správcovská spoločnosť, pričom odporcovia pri výkone štátneho dozoru môžu v rámci svojej kompetencie zakázať neoprávnenej osobe vykonávať činnosť, ktorú podľa tohto osobitného zákona môžu vykonávať iba investičné spoločnosti alebo investičné fondy, čo znamená, že by muselo ísť nepochybne o zhromažďovanie peňažných prostriedkov spôsobmi ustanovenými týmto zákonom, a teda predajom podielových listov alebo upisovaním alebo vydávaním akcií. O takýto spôsob činnosti však zo strany nebankového subjektu - dlžníka, v zmysle predložených zmlúv nešlo, keď inú činnosť, tzv. uzatváranie zmlúv o pôžičke, resp. o tichom spoločenstve nebolo v právomoci odporcov zakázať. Nečinnosť zo strany odporcov nemohla preto založiť z ich strany nesprávny úradný postup v spojení s uplatňovaním ich právomocí vymedzených zákonom. Ako nedôvodnú vyhodnotil námietku navrhovateľov, že k investovaniu svojich peňazí do spoločností sa rozhodli na základe presvedčenia podporovaného reklamou, že ide o investičné spoločnosti s príslušnou licenciou na daný predmet podnikania, pretože nebankové subjekty ani po formálnej stránke nespĺňali zákonom určené náležitosti pre správcovské spoločnosti (obchodné meno, výška základného imania, právna forma). Vzhľadom na uvedené dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu navrhovateľov, keď v konaní neboli preukázané zákonné predpoklady zodpovednosti odporcov za škodu titulom nesprávneho úradného postupu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p. a úspešným odporcom v I. až IV. rade ich náhradu nepriznal, nakoľko im v konaní žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľa v I., IV. - VI., XIII. a IX. rade domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie dôvodiac tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a jeho rozhodnutie vychádza i z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Vytýkali súdu prvého stupňa, že pri posudzovaní rozsahu povinnosti odporcov vo vzťahu k činnosti nebankových subjektov podľa Zákona o investičných spoločnostiach, Zákona o kolektívnom investovaní a Zákona o bankách, upriamil pozornosť na formálnu stránku vymedzenia pôsobnosti daných zákonov, zmluvnú formu a povahu právnych vzťahov nebankových subjektov so svojimi klientmi, riadil sa len literou zákona, bez toho, aby vyhodnotil jeho cieľ a účel v kontexte relevantných ústavných princípov a obsahu a rozsahu činnosti nebankových subjektov. Namietali, že pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že extenzívny výklad relevantných zákonných povinností odporcov nie je možný, tento záver nepodložil žiadnym faktickým ani právnym zdôvodnením, a preto je nepreskúmateľný. Argumentáciu súdu prvého stupňa považujú za excesívne formalistickú a neprípustnú. Podľa nich nie je v právnom štáte prípustné, aby sa orgán verejnej moci zbavil zodpovednosti dohľadu nad určitým sektorom hospodárskeho života s poukazom na skutočnosť, že určitá činnosť, respektíve pôsobenie určitého subjektu nenapĺňajú formálne náležitosti zákonom predvídanej činnosti /pôsobenia v danom sektore, pripustenie takejto logiky by znamenalo, že daný orgán verejnej moci nemá nad čím dohliadať, pretože činnosť v súlade s aplikovateľnou legislatívou je v poriadku a činnosť v rozpore s ňou je mimo pôsobnosti daného orgánu. Zastávajú názor, že činnosť nebankových subjektov bola z pohľadu občana obsahovo zameniteľná s činnosťou povolenia podľa Zákona o investičných spoločnostiach, Zákona o kolektívnom investovaní a Zákona o bankách, nebankové subjekty touto činnosťou obsahovo zasahovali do sféry dozoru a regulácie štátu. Podľa ich názoru mali odporcovia skúmať, či s ohľadom na svoj obsah činnosť nebankových subjektov spĺňa alebo nespĺňa podmienky stanovené Zákonom o investičných spoločnostiach, Zákonom o kolektívnom investovaní a Zákonom o bankách, akýkoľvek potenciálny zásah do zmluvnej autonómie by prichádzal do úvahy až v prípade, ak by sa preukázalo, že z hľadiska svojho obsahu činnosť nebankových subjektov spĺňa alebo nespĺňa formálne zákonné kritéria. Taký zásah by mohol spočívať v priamych opatreniach odporcov, ak taký postup umožňuje zákon, alebo v podnete orgánov činných v trestnom konaní na prešetrenie okolností nasvedčujúcich, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu neoprávneného podnikania, a odporcovia teda mali konkrétnu právnu povinnosť, nesplnenie ktorej môže založiť zodpovednostný vzťah podľa zákona 58/1969 Zb., keď o správnosti tohto záveru svedčí i názor skupiny poslancov parlamentu vyjadrený v dôvodovej správe k ich návrhu Zákona o čiastočnom odškodnení vkladateľov do nebankových subjektov. Poukázali na zmenu spoločenských pomerov a vývoj právneho prostredia ku ktorému došlo od prijatia zákona 58/1969 Zb. a teda, že existujúcu právnu úpravu treba vykladať vo svetle týchto zmien. Informácie o činnosti nebankových subjektov boli všeobecne známe, museli teda byť známe i orgánom činným v trestnom konaní, ktoré tak mali povinnosť konať z úradnej povinnosti podľa ustanovení trestného poriadku, zákona o prokuratúre a zákona o policajnom zbore. Vyšetrovanie a iné úkony, ktoré boli vo vzťahu k nebankovým subjektom vykonané, neboli dostatočné a účinné, čo je zrejme i zo skutočnosti, že nevedli ku včasnému zastaveniu

rozsiahlej protiprávnej činnosti nebankových subjektov a k zamedzeniu vzniku škody veľkého rozsahu veľkému počtu poškodených. Podľa nich je procesnou povinnosťou odporcu v II. rade preukázať, že vo sfére jeho zodpovednosti boli povinnosti voči činnosti nebankových subjektov splnené a nesplnenie tejto povinnosti je na ľarchu odporcu v II. rade. Zdôraznili, že povinnosť dohľadu nad bankovníctvom ako takým mala Národná banka Slovenska pred aj po 11. 10. 1999, tak ako každý musela aj ona o činnosti nebankových subjektoch vedieť, keďže ich činnosť bola všeobecne známou skutočnosťou, ktorú netreba dokazovať. Nesúhlasili s názorom súdu prvého stupňa, že nešlo o reklamu ako takú, ale že išlo o verejnú výzvu. Slovenskej obchodnej inšpekcii bola z jej vlastnej činnosti dostatočne známa nereálnosť prísľubu vysokých výnosov zo strany nebankových subjektov, ako aj skutočnosť, že výnosy sú dosahované na základe takzvanej Ponzioho schémy, to znamená, že výnosy klientov sú vyplácané z vkladov nasledujúcich vkladateľov, samotná podstata investovania nebankových subjektov je vyvolaná klamlivým dojmom dosiahnuteľnosti sľubovaného výnosu. Sú teda presvedčení, že svojím obsahom bola reklama nebankových subjektov spôsobilá vyvolať klamlivé očakávania u spotrebiteľov. Poukázali na to, že nečinnosťou vo sfére zodpovednosti odporcov bola umožnená rozsiahla dlhodobá nezákonná činnosť nebankových subjektov, s charakterom neoprávneného podnikania a v rámci tejto činnosti bola uzavretá aj zmluva medzi navrhovateľmi a nebankovými subjektmi. Pri posudzovaní povahy činnosti nebankových subjektov a zmluvy s nimi je podstatné prihliadať na kontext, rozsah a dlhodobosť tejto činnosti, v rámci ktorej zmluva s nimi ani žiadna iná podobná zmluva nesmerovala z dlhodobého hľadiska k plneniu záväzkov, tieto zmluvy boli fingovanými úkonmi, maskujúcimi prijímanie vkladov od širokej verejnosti pod zámkou zhodnotenia, a ich použitie na pyramidovú hru, pri ktorej je plnenie záväzkov voči všetkým zúčastneným z dlhodobého hľadiska z podstaty veci vylúčené. Tieto finančné súvislosti musia byť zrejme z auditorských správ a z iných účtovných/daňových dokladov a daňových priznaní nebankových subjektov, ku ktorým mali orgány vo sfére zodpovednosti odporcu v III. rade prístup a pokiaľ by ich riadne skúmali a vyhodnotili, neoprávnenosť a podvodnosť podnikania nebankových subjektov byť im musela byť zrejmom a dala by sa trestať či inak stíhať, tieto tak ale neurobili, čím umožnili nebankovým subjektom poškodiť ich v predstihu zrejým nesplnením si zmluvných záväzkov a tým ich ukrátili o ochranu prostredníctvom Fondu na ochranu vkladov a prostredníctvom štátneho dohľadu nad dotknutými sektormi, na ktorú boli oprávnení. V tejto súvislosti navrhli, aby súd obstaral a vykonal dôkaz auditorskými správami, inými účtovnými/daňovými dokladmi a daňovými priznaniami príslušných nebankových subjektov. Nesúhlasili so záverom súdu prvého stupňa o predčasnosti žalobného návrhu, keďže je zjavné, že ich pohľadávka v plnej výške určite nebude uspokojená, základ škody na ich strane je daný, otvorenou zostáva iba otázka jej výšky. Poukázali na to, že v danej veci sú dôkazne vo veľmi zložitej situácii, keď stoja proti štátnej mašinérii, ktorá disponuje tomu zodpovedajúcimi kapacitami a zdrojmi, majú dokazovať konkrétnu nečinnosť tejto mašinérie bez priameho prístupu k informáciám, ktorých je potenciálne mimoriadne množstvo, a v ktorých je možné robiť selekciu z hľadiska relevancie len po oboznámení sa s nimi, za týchto okolností samotné uvalenie bremena identifikovať dôkazy na nich je disproportčné a jediným riešením na účinné zabezpečenie práva na súdnu ochranu, prístup k súdu a ochranu vlastníctva, je realistické rozloženie dôkazného bremena a zabezpečenie prístupu k dôkazom alebo informáciami, ktoré umožnia identifikovať ďalšie dôkazy. Záverom uviedli, že súdy sú primárnym orgánom ochrany základných ľudských práv, nesú individuálnu a konkrétnu zodpovednú za jej efektívne zabezpečenie a podľa nich sú za daných okolností povinné k týmto otázkam pristupovať aktívne a iniciatívne.

Odporca v 1. rade sa k odvolaniu navrhovateľov písomne nevyjadril.

Odporca v 2. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov uviedol, že títo nepreukázali nimi tvrdenu nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní vo vzťahu k nebankovým subjektom, keď je toho názoru, že listinnými dôkazmi jednoznačne preukázal, že útvary policajného zboru venovali pozornosť činnosti nebankových subjektov, nezostali teda nečinné, ako tvrdia navrhovatelia, a nie je preto možné kvalifikovať ich konanie ako nesprávny úradný postup. Poukázal na hmotnoprávne predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 18 ods. 1 zákona číslo 58/1969 Zb., keď dôkazné bremeno preukázať nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody zaťažuje navrhovateľov. Zdôraznil, že v predmetnej veci navrhovatelia ničím nepreukázali svoje tvrdenia, že postupom útvarov policajného zboru voči nebankovým subjektom, respektíve ich nečinnosťou, im vznikla škoda, za ktorú by z titulu nesprávneho úradného postupu mala zodpovedať Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. Naďalej zastáva názor, že v danom prípade nie je možné považovať postup útvarov policajného zboru za nesprávny a chyba tu príčinná súvislosť medzi konaním útvarov policajného

zboru a škodou, ktorá vznikla navrhovateľom. V danom prípade teda neboli splnené podmienky pre vznik zodpovednosti štátu, a preto je uplatnený žalobný návrh nedôvodný, keď súd prvého stupňa zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav a na základe zistených skutočností následne vo veci správne rozhodol, keď uplatnený žalobný návrh v celom rozsahu zamietol, a preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdiť.

Odporca v 3. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov nepovažoval za potrebné opätovne sa vyjadrovať k danej veci, pridržiaval sa svojho písomného vyjadrenia k návrhu na začatie konania a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Odporca v 4. rade vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov uviedol, že sa pridržiava svojho písomného vyjadrenia k návrhu na začatie konania, a poukázal na to, že navrhovatelia vo svojom odvolaní neuviedli žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, a preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a v medziach dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov v I., IV. - VI., XIII. a IX. rade je nedôvodné. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu na náhradu škody, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.) a na ich základe dospel k správny skutkovým a právnym záverom.

Podľa § 18 zákona číslo 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenských organizácií uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia.

Súd prvého stupňa postupoval správne, keď zameral svoje dokazovanie na zisťovanie zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom jeho orgánov podľa uvedeného zákonného ustanovenia, ktorá je daná, ako jedna z foriem zodpovednosti štátu bez ohľadu na zavinenie, vtedy, ak sú súčasne splnené tri základné podmienky, a to existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, nesprávny úradný postup a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v prejednávanej veci sa nepreukázal nesprávny úradný postup štátu (orgánu štátu), ako jedna z podmienok zodpovednosti za škodu podľa citovaného ustanovenia § 18 zákona č. 58/1969 Zb., spočívajúci v jeho nečinnosti ohľadne dozoru a dohľadu, ktorý vykonával nad činnosťou investičných spoločností, investičných fondov, správcovských spoločností prostredníctvom Ministerstva financií a Úradu pre finančný trh, ktorých činnosť mohli vykonávať len tieto spoločnosti v súlade s príslušnými zákonmi.

Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že navrhovatelia slobodne, z vlastnej vôle, v rámci zmluvnej autonómie vstúpili do záväzkového vzťahu s obchodnými spoločnosťami či s družstvom, s ktorými uzavreli zmluvy neodporujúce ustanoveniam Obchodného či Občianskeho zákonníka; navrhovatelia tak boli povinní znášať aj riziko z prípadného finančného neúspechu z tohto záväzku. Štát v zásade nemal možnosť zasiahnuť do občiansko- resp. obchodno-právnych vzťahov a do zmluvnej autonómie subjektov súkromného práva, ako aj do vlastníckeho práva občanov nad rámec ochrany zaručenej Ústavou SR, keďže platí, že štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). V danom prípade, nebola teda splnená jedna z podmienok vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., ktorou je nesprávny úradný postup orgánu štátu, a preto odporca v 3. rade za škodu podľa citovaného zákonného ustanovenia § 18 zák. č. 58/1969 Zb. nezodpovedá.

Nebola preukázaná ani nečinnosť odporcov v 1. a 2. rade, ktorú by bolo možné kvalifikovať ako nečinnosť zakladajúcu ich nesprávny úradný postup. Neboli preukázané žiadne skutočnosti nasvedčujúce ich opomenutiu robiť potrebné opatrenia na odhalenie trestnej činnosti a zistenie páchatel'ov, formulované ako všeobecná povinnosť. Jej porušenie pritom možno vyvodit' až na základe zistenia porušenia povinnosti urobiť konkrétne opatrenia a postupy predpísaným postupom za splnenia podmienok uložených konkrétnou právnou normou. Orgány činné v trestnom konaní venovali pozornosť zisťovaniu skutočností, ktoré by mohli nasvedčovať podozrenie z páchania trestnej činnosti a teda nezostali nečinné tak, že by to bolo možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup v priamej príčinnej súvislosti, s ktorým navrhovatelia uzatvorili zmluvy a na ich základe vložili do nebankového subjektu svoje peniaze. Nie je daná ani príčinná súvislosť medzi nečinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a vznikom škody. Škoda totiž navrhovateľom nevznikla uzavretím zmluvy a ani ako dôsledok postupu či nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní, ale nevrátením vložených peňazí. Odporcovia v 1. či 2. rade, ani orgány patriace do ich pôsobnosti, nemohli zakázať v rámci svojej kompetencie vymedzenej im zákonom podnikateľskú činnosť uvedeného nebankového subjektu, či uzavretie zmlúv, alebo dokonca ovplyvniť začatie trestného stíhania vo veci nebankových subjektov. Preto takáto nečinnosť z ich strany ani nemohla založiť nesprávny úradný postup v spojení s uplatňovaním a vykonávaním ich právomoci vymedzenej zákonom. Preukázaný taktiež nebol ani vznik škody v dôsledku klamlivej reklamy, nakoľko škoda mohla navrhovateľom vzniknúť jedine v dôsledku neschopnosti nebankového subjektu splniť si svoj záväzok z uzavretej zmluvy s nimi z dôvodu jeho nepriaznivej finančnej situácie.

Odvolací súd sa tiež stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že už len v dôsledku predčasnosti podania návrhu v čase jeho podania, resp. v čase jeho rozhodovania súdom prvého stupňa mu nebolo možné vyhovieť, vzhľadom na neukončené konkurzné konania voči nebankovým subjektom, keď uplatnenie a vymáhanie pohľadávky voči dlžníkovi zo záväzkového vzťahu a zároveň jej uplatnenie ako náhrady škody sa vzájomne vylučujú a podmieňujú a až výsledok uplatnenia pohľadávky môže privodiť vznik škody. Z tohto pohľadu je návrh podaný predčasne, nakoľko navrhovateľom škoda (v podobe nevyožiteľnosti pohľadávky) ešte nevznikla a môže im vzniknúť až po skončení konkurzného konania, a preto si navrhovatelia musia vyporiadať svoje nároky najskôr so subjektmi zmluvných vzťahov a vo vzťahu k iným subjektom si môžu uplatňovať mimozáväzkovú zodpovednosť za vznik majetkovej ujmy až po tom, čo táto ujma zo záväzkových vzťahov vznikla, teda až vtedy, ak právo navrhovateľov na plnenie nebolo a už nemôže ani byť uspokojené. Náhrady za plnenie, na ktoré je povinný priamy dlžník, sa preto nemožno úspešne domáhať na ďalších subjektoch z titulu ich zodpovednosti za škodu skôr, než vôbec majetková ujma veriteľovi vznikla, teda pred vyporiadaním pohľadávky navrhovateľov voči nebankovým subjektom zo Zmluvy o tichom spoločenstve a o pôžičke či voči družstvu, a to buď v rámci konkurzného konania alebo po jeho skončení zo zostatku majetku. Správny je preto aj záver súdu prvého stupňa, že až keď budú vyčerpané všetky zákonné možnosti na uspokojenie nárokov navrhovateľov, bude možné konštatovať či škoda vznikla, a ustáliť tak jej výšku, a preto správne uzavrel, že navrhovatelia nepreukázali počas konania, že im vznikla škoda vo výške, ktorú si návrhom uplatnili.

Aj odvolací súd považoval za nadbytočné doplnenie dokazovania audítorskými správami, inými účtovnými a daňovými dokladmi a daňovými priznaniami príslušných nebankových subjektov, nakoľko výsledky dokazovania v tomto smere by neboli spôsobilé spochybniť správnosť právnych záverov súdu prvého stupňa, ku ktorým dospel na základe výsledkov ním vykonaného dokazovania v rozsahu dostatočne potrebnom pre zistenie a právne posúdenie rozhodujúcich skutočností.

Pochybenie súdu prvého stupňa nebolo zistené ani v rozhodnutí o náhrade trov konania.

Keď teda súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľov v I., IV. - VI., XIII. a IX. rade ako nedôvodný voči odporcom v 1. až 4. rade s poukazom na to, že tu nie je daná ich zodpovednosť podľa § 18 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., pre nepreukázanie zákonných predpokladov tejto zodpovednosti, t.j. predovšetkým podmienky nesprávneho úradného postupu štátu resp. jeho orgánu plniaceho svoje úlohy v rámci výkonu štátnej moci spočívajúcej v ich nečinnosti v priamej príčinnej súvislosti so škodou, ktorá mala navrhovateľom vzniknúť uzavretím predmetnej zmluvy, resp. podaním prihlášky do družstva, ako aj pre neexistenciu vzniku škody za daného skutkového stavu, ktorý bol zistený súdom prvého stupňa, rozhodol

vecne správne, a odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, plne sa s ním stotožňuje, ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., a v tomto konaní plne úspešným odporcom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko nepodali návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť im trovy odvolacieho konania podľa § 151 ods. 1 vety prvej O.s.p. a ani im žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.